

ବେଳପରିମାଣ

TELANGANA SENA TELUGU DAILY

తెలుగు దినపత్రిక

తెలంగాణ సేన దినపత్రికలో వనిచేయుటకు

విలేకరులు కావలెను

జిల్లా రిపోర్టు లు, నియోజకవర్గ రిపోర్టు లు, మార్కెటింగ్ ఎగ్జిక్యూటివ్ లు కావలిను.

PUBLISHED FROM : HYDERABAD

సంపుటి : 10 సంచిక : 232 శుక్రవారం 21 - 03 - 2025 ఎడిటర్: హిముర్ఖబోయిన వెంకన్న ముదిరాజీ అనసోయేట్ ఎడిటర్: కే రాజేంద్ర ప్రసాద్ పేజీలు : 08 వెల : 2 రూ/-

రేవంత్ రెడ్డి పాపమే రైతన్నకు శాపంలా మారింది

- తెలంగాణ వ్యాప్తంగా పంటలు ఎండుతున్నాయి అంటే కాలం తెచ్చిన కరువు కాదు
 - కాంగ్రెస్ తెచ్చిన కరువే కారణమని జీఆర్ఎస్ పర్సింగ్
 - రైతులకు రావాలిన 37 వేల కోట్ల రూపాయలు రాహుల్ గాంధీ ప్రియాంక గాంధీ ఖర్ఫే ఖాతాల్లో టీంగు టీంగు మనీ పడుతున్నాయి
 - కాంగ్రెస్ సన్నాసులను నమ్మితే రైతుబంధుకి రామ్ రామ్ కేసీఆర్ ముందే చెప్పిండు
 - జీఆర్ఎస్ పర్సింగ్ ప్రెసిడెంట్ కేటీఆర్

ನೆಲ ರೀಜಿಲ್ ಗ್ರಾವ್-1, ಗ್ರಾವ್-2, ಗ್ರಾವ್-3

ಉದ್ದೇಶ್ಯ ಗಳ ಸಂಪರ್ಕಗಳು

- రవీంద్ర భారతిలో 'ప్రజా పాలనలో కొలువుల పండుగ' కార్యక్రమం
 - గ్రామీణాభివృద్ధి, పంచాయతీరాజ్, పురపాలక శాఖల్లో 922 మందికి కారుణ్య నియూమక పత్రాలు
 - 'బిల్డ్ నో బోర్డర్ల్' ప్రారంభించిన సీఎం సీఎం పదవి చేపట్టడం కన్నా జడ్పుటీసీగా గెలిచినవ్వుడే ఎక్కువ అనందం
 - సీఎం రేపంత్రీ రెడ్డి

సీఎం పదవి చేపట్టడం కన్నా
 జభీటీనిగా గలిచినప్పుడే ఎక్కువు
 ఆనందం కలిగిందని ముఖ్యమంగ
 రేవంత్ రెడ్డి అన్నారు.
 మొదదిసారిగా వచ్చిన అపకాశాలి
 సద్గునియోగం చేసుకోవాలని
 ఆయన సూచించారు. ప్రైదరాభా
 రవీంద్ర భారతిలో నిర్మించిన
 'ప్రజా పాలనలో' కొలువుల
 పండుగ' కార్బూకమంలో 'పాల్గొని
 'బిల్లు' నా పోర్టల్సును ఆయన
 ప్రారంభించారు. [గ్రామీణభిప్పద్ది
 పంచాయతీరాజ్], పురపాలక
 శాఖలో కారుణ్యి నియమకాలక్రమ

సంబంధించి 922 మందికి
 నియువుక పత్రాలు సీఎం
 అండజేసారు. ఈ సందర్భంగా
 మాట్లాడారు. కార్యాల్య
 నియువుకాలు క్రమం తప్పకుండా
 చేపట్టినిన బాధ్యత
 ప్రభుత్వానిదేనని స్వప్తం
 చేశారు. ఏడాదిలోనే 59,000
 ఉర్ద్ధోగాలు ఇచ్చామణి : కార్యాల్య
 నియువుకాలు మీ హక్కు అని, గ
 ప్రభుత్వం కార్యాల్య నియువుకాలు
 చేపట్టికపోవదం వల్ల మీరు పది
 సంవత్సరాలు నష్టాన్నియారుని సీఎం
 - విభాగా 2 లో

ప్రాదురాబాద్ మహానగరానికి మహారాజ!

- ❖ ప్రాదురాబాద్ సిటీలో మౌలిక సదుపాయాలు, ట్రాఫిక్ క్రమబద్ధికరణలో భాగంగా పొచ్ సిటీ ప్రణాళిక

 - ❖ కొత్తగా 31 షై ఒవర్ నిర్మాణం 17 అండర్ పాస్‌లు ఏర్పాటు చేయనుంది

 - ❖ నగరంలోని 10 రహదారుల విస్తరణ

 - ❖ 150 కోట్ల రూపాయలతో ప్రాదురాబాద్ సిటీ సుందరీకరణ పనులు

 - ❖ ఆరిక మంత్రి భట్టి విక్రమార్జు

తెలంగాణ సంస్కృతి ప్రతిబింబించేలా మిన్ వరల్ పోటీలు నిర్వహిసాం

- INDIA
- ★ మే నెలలో మిన్ వర్డ్ పోటీలను తెలంగాణ సంస్కృతి ప్రతిబింబించేలా నిర్వహిస్తాన్నారు
 - ★ స్థితా సబరాల్

గాజాపై ఇత్తాయెల్ వైమానిక దాడులు..
70 మంది మృతీ!

- ఇజ్జాయెల్ మరోసారి వైమానిక దాడులతో గాజాపై విరుచుకుపడింది
 - ఇటీవల ఇజ్జాయెల్ జరిపిన భీకర దాడుల్లో 400 మందికి పైగా మృతి
 - మృతుల్లో చిన్నారులు, మహిళలే ఎక్కువమంది
 - ఇందుకు తగిన మూల్యం చెల్లించుకోవాల్సి పసోందని ఏలిటెంట్ పంప పోచురిక

2026 నాటికి
మాన్యమాన్య రహితంగా భారతీ

- ▶ చత్తీసగఢ ఎనకోంటర్స్‌పై అమిత్ షా
 - ▶ 2026 మార్చి 31 నాటికి మాహోయిస్టు రహిత దేశంగా భారత్ మారుతుందని అని ‘ఎక్స్’ (ట్యూటర్) వేదికగా అమిత్ షా
 - ▶ మోదీ నేతృత్వంలోని కేంద్ర ప్రభుత్వం నక్షత్రిత్త పట్ల కలిన వైభారి
 - ▶ అన్ని విధాలుగా సౌకర్యాలు కల్పిస్తున్నా ఇంగ్రెస్ వక్షాలు తొండ్రించేవారి

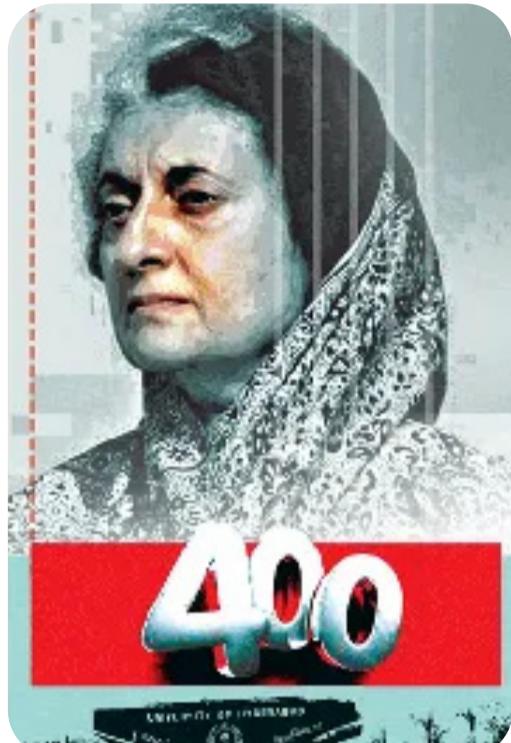
మాజీ మంత్రి హారీశ్ రావుకు ప్రాక్టీస్ ర్యాలీ ఉరట

- ఎఫ్సార్ను కొట్టయాలని
పైకోర్టులో పిటిషన్
 - ఆ కేసులో ఎఫ్సార్
కొట్టసిన న్యాయస్థానం
 - ఫోన్ట్యాపింగ్ కేసులో
ఎఫ్సార్ కొట్టసిన పైకోర్టు
 - ఫోన్ ట్యాపింగ్ చేయడంతే
పాటు ఇబ్బందులకు గురి
చేశారని ఫిర్మాదు

మాటీ మంత్రి హరీం రావుకు పైకోర్టులో ఊరట లభించింది. పంజాగుట్ట వీనెన్లో నమోదైన ఫోన్ ట్యాపింగ్ కేసును కొట్టిస్తూ న్యాయమూర్తి ఉత్సర్పులు జరీ చేశారు. రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారి చక్కథర గాడ్ ఇచ్చిన ఫీర్యాగు మేరకు గతేడాది దీసింబర్లో పంజాగుట్ట పోలీస్ నేప్పణ్లో హరీం రావు. - విగ్రహ 2 లో

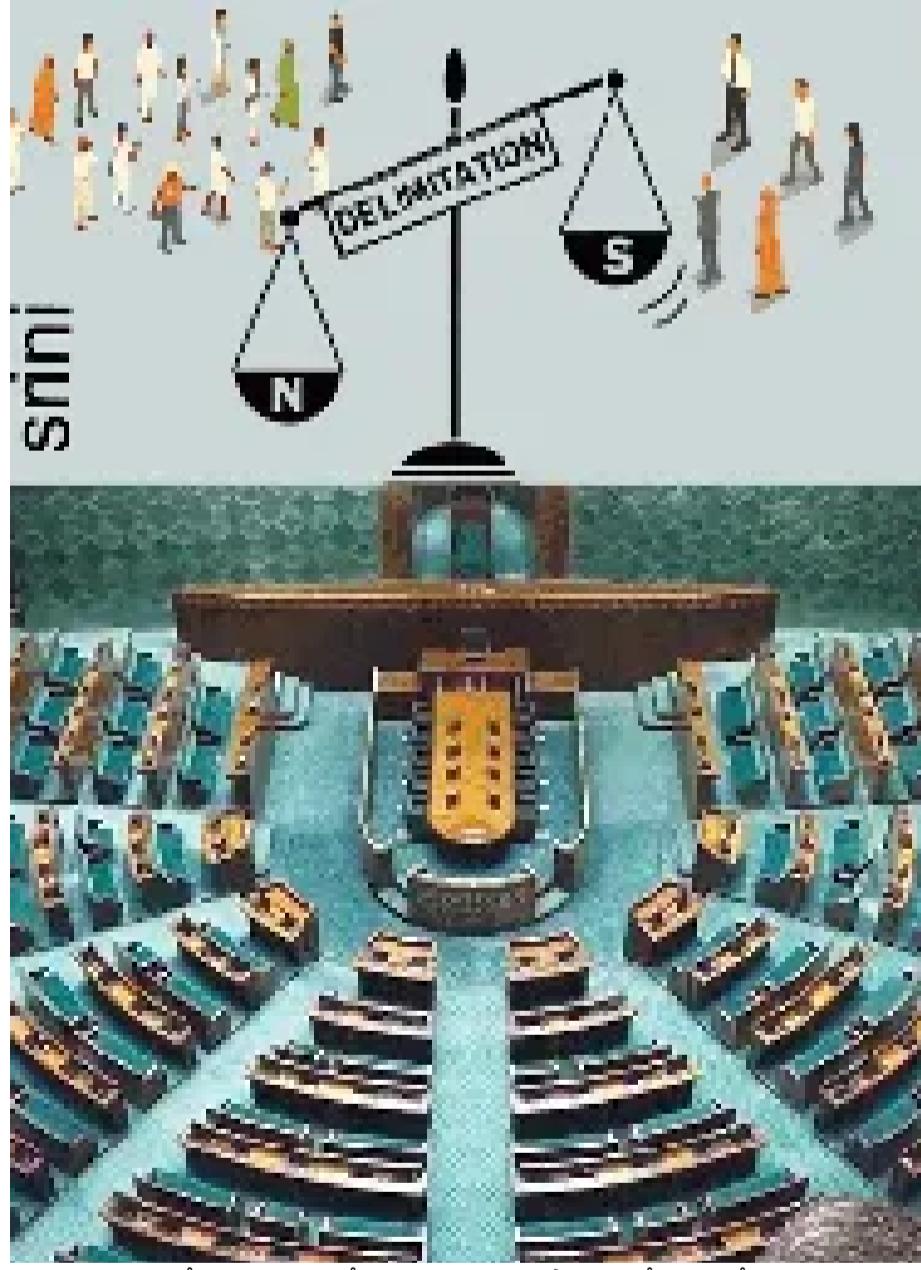
ఇందిరమ్మ రాజ్యంలో ఇదేమి న్యాయం?

ప్రాద్రాబాద్ కేంద్రియ విశ్వవిద్యాలయానికి సంబంధించిన లేదా ఆ విశ్వవిద్యాలయ పరిధిలో గత ఐదు దశాబ్దాలుగా ఉన్న నాలుగువందల ఎకరాల భూమిని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అమృతానికి పెట్టడం మా లాంటి వాళ్ళని కలవరపెటుతున్నది. రెండుస్వర్ల దశాబ్దాలు అధ్యాపకుడిగా భోధన చేయడం వల్ల కూడా ఆ విశ్వవిద్యాలయం పట్ల ఒక ఆర్థిక్యుట, అభివృద్ధానికి ఏర్పడ్డాయి. ఆ కాలంలో పనిచేసిన వాలామంది నాల్గే ఆశ్చర్యపోతున్నారు. ఇది విశ్వవిద్యాలయ స్వంత సమస్య కాదు, విశాల సమాజానికి, విద్యారంగానికి, విశ్వవిద్యాలయాల భవిష్యత్తుకి, తెలంగాణ సమాజ అస్తిత్వానికి సంబంధించిన సమస్య ప్రాద్రాబాద్ విశ్వవిద్యాలయానికి ఒక ప్రత్యేక చరిత్ర ఉంది. ఇటు తెలంగాణ, అటు ఆంధ్రా ప్రాంతంలో తీవ్రంగా జరిగిన ఉద్యమాల పరిణితి నొవ్వుల నుండి ఇది పుట్టింది. 1960 చివరలో తెలంగాణ ఉద్యము, అలాగే 70లలో జరిగిన ఈ ఆంధ్ర ఉద్యమాలకు పరిపూర్వంగా అప్పాటి ప్రధానమంత్రి ఇందిరాగాంధీ ప్రభుత్వం ఒక ఒడంబిడిక చేసుకున్నది. ఈ ఒడంబిడిక అమలులో చట్టప్రార్థన సమస్యలు తలెత్తుకుండా దీనికి 32వ రాజ్యాంగ సవరణ ద్వారా చట్టబద్ధత కల్పించారు. ఈ ఆరు అంశాలలో ప్రాద్రాబాద్ విశ్వవిద్యాలయం రెండవ పాయింటలో చేరింది. బహుశా భారత రాజ్యాంగంలో ప్రస్తావించబడని ఒక క్రూర విశ్వవిద్యాలయం ప్రాద్రాబాద్ విశ్వవిద్యాలయం. ఈ విశ్వవిద్యాలయంలో ఏ మార్పులు చేయాలన్న బహుశా 32వ రాజ్యాంగ సవరణను సవరించబడని ఉంటుంది. ప్రాద్రాబాద్ విశ్వవిద్యాలయానికి 1973లో రూపకల్పన జరిగింది. ప్రా. గురు

రాష్ట్రం వారు ఇస్తారూ అంటే అంద్రులైన్ మందువరులో ఉండేది. అందుకే ప్రైదాబాద్లో ఎన్నో కేంద్ర ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలు వెలిసాయి. మొదట్లో ప్రభుత్వ భూమి ప్రైదాబాద్ నగర అభివృద్ధిలో కీలకమైన పాత్ర నిర్ణయించింది. వందమ్మిది వందల ఎన్నాడు, తొండ్రిలలో ఆర్కిక సంస్కరణల ముద్దు పేరుతో అభివృద్ధి దిశ పూర్తిగా మారింది.ప్రైవేటీకరణ, నరశీలికరణ, ప్రవంచికరణ ప్రభజనం వీచంతో, అంతకాలంగా ప్రభుత్వ భూమి అంటే జ్ఞసల భూమి అనే ప్రజాస్వామ్య భావన క్రమక్రమంగా కీటించి పాలకుల అలోచనని, అవగాహనను ఆక్రమించుకున్నది. ప్రభుత్వ భూములను ప్రైవేటు వ్యక్తులు నయానా, భయానా ఆక్రమించుకొనడం ప్రైదాబాద్ నగర స్వామ్యప స్వాభావాలను, రూపురేఖలను మార్చిపేసింది. భూదాహం విపరీతంగా పెరిగింది. ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్ర ఉద్యమ కాలంలో ఎన్నో నిశాధాల వచ్చినా ‘ప్రభుత్వ భూమి అంటే ప్రజల భూమి’ ఒక నిరాదంగా మారలేదు. తెలంగాణ రాష్ట్ర ఉద్యమ కాలంలో కేసిఆర్తో సహా టీఆర్ఎవ్ఎస్ పార్టీ అభ్యర్థులు తమ పదవలకు రాజీనామా చేయడంతో ప్రైదాబాద్ విశ్వవిద్యాలయ విద్యార్థులు వారికి అభినందన సభ నిర్మించారు. ఆ సభలో కేసిఆర్, జయశంకర్, నేను ముగ్గురమే ప్రసంగించాం. ఈ ప్రసంగంలో, తెలంగాణ రాష్ట్రం విర్మించి ప్రైదాబాద్ విశ్వవిద్యాలయంలో జోక్కుం చేసుకోవడని, దీనిని ప్రైదాబాద్ ఉమ్మడి సంస్కృతిలో భాగంగా భావించాలని కోరినపుడు కేసిఆర్ స్పుర్దిస్తూ, విశ్వవిద్యాలయ ప్రతిపత్తిని కాపాడుతామని హచ్చి ఇచ్చారు. ఆ హచ్చి మేరకు ఆయన ప్రభుత్వం ఎప్పుడూ జోక్కుం చేసుకోలేదు. ఒక సందర్భంలో కేటీఆర్ ప్రైదాబాద్ విశ్వవిద్యాలయానికి అంత భూమి ఎందుకు అని అడిగితే, “మీరు విదేశాలు కూడా ఉన్నారు కదా. స్టోర్ఫర్ విశ్వవిద్యాలయానికి లోపం వల్ల న్యాయప్పటి కూడా అది ప్రభుత్వ భూమి అనే జడ్డమెంట్ ఇష్టపచ్చ. భూమి నిజానికి ప్రజలది. విశ్వవిద్యాలయం ప్రజలది. ఈ విశ్వవిద్యాలయం విద్యార్థులు చాలామంది ఐపిఎస్ అధికారులుగా, ఇద్దరు మంచివర్గ సభ్యులుగా ఉన్నారు. ఇక్కడి విద్యార్థులు దేవదిశాల్లో ఉన్నారు. విశ్వవిద్యాలయానికి అత్యంత ప్రతిష్ఠ ఉంది. ఇంతకన్నా ఏ సంస్క ఇంసమాజానికి ఏం ఇష్టగలదు? అయినా ప్రకృతి సంపదను బజారులో పెట్టి అమ్మడం ఎలాంటి భిషప్తును సూచిస్తున్నది? ప్రజా ప్రభుత్వాలకి చారితక స్వామ్య లేకపోవడం చాలా ప్రమాదం. విశ్వవిద్యాలయం భూమిని ప్రభుత్వ భూమి అని వెనక్కు తీసుకోవడం చూస్తే ఒక సంఘటన గుర్తుకుపుస్తున్నది. మొస్టాటీ ఆసెంబ్లీ ఎస్టికల మందు పాలమూరు అధ్యయన వేదిక ఆ జీలుకు కృష్ణ సీక్ కేటాయింపులో న్యాయమైన వాటా రాలేదని ముప్పె గంటల నిరాపర దీక్ష శికిరాన్ని నిర్మించింది.ఒక గ్రామిణ పేద మహిళ ఆ శిబిరం దగ్గర నిలబడి ఆస్కర్కా ప్రసంగాల వింటుంటే, ఆమెను కూడా మాట్లాడుమని నిర్మాపకులు ప్రోత్సహించారు. ఆమె మాట్లాడుతూ ఇందిరాగాంధీ తనకు రెండు ఎకరాల భూమి ఇస్తే క్రష్ణపడి తన పిల్లలను చదివిచాననీ, కని పిల్లలకి ఉద్దోగాల రాలేదు సరికరా టీఆర్ఎవ్ ప్రభుత్వం ధరికి పేర ఆ భూమి ప్రభుత్వ భూమి అని బిలపంతంగా వెనక్కి తీసుకున్నదన తెలిపింది. తానివ్వాడు మహబాట నగర పట్టణంలో వనిమనిషిగా మారానని తనకు మళ్ళీ ఇందిరమ్మ రాజ్యమే కావాలని ఆవేశంగా మాట్లాడింది. ప్రైదాబాదు విశ్వవిద్యాలయ భూమి కూడా ఈ సంఘటనకు చాలా దగ్గరగా ఉన్నది. ఇందిరాగాంధీ వ్యక్తిగతంగా శారద తీసుకొని ఇప్పించిన భూమిని ఇందిరమ్మ రాజ్యమే వెనక్కు తీసుకోవడాన్ని మనం ఎలా అర్థం చేసుకోవాలి?

పునర్విభజన మంచిచెడులను నిగ్నతేల్చాలి!

“ಸಮಸ್ಯೆನು ದಾಖಲೆಯದೂ, ವಾಯಿದಾ ವೇರುಡಂ ದ್ವಾರಾ ಅದಿ ಪರಿಪೂರ್ಣಂ ಕಾಣ್ಣೆದು. ಎದುರ್ಕೊಂಡ ದ್ವಾರಾನೇ ಡಾನಿಕಿ ಸಹೇತುವುದೆ ಮಾಗಿಂಬು ಲಭಿಸುತ್ತದೆ” ಅನ್ವಯಿ ರಾಜೀಕೆಯ ನೀತಿಜ್ಞಳು ಚೆಪ್ಪಿನ ನಾನುಡಿ ಕಾನೀಸಿ ಮನ ದೇಶಂಲೋ ಕ್ಷಿಪ್ರಮೆನ ಸಮಸ್ಯೆನು ವಾಯಿದಾ ವೇಸ್ತು ವಾಟೀನಿ ಸಂಕೀರ್ಣಂ ಮಾರ್ಪಡಂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾನಂತರ ದೇಶಾನ್ವೀ ಏಲಿನ ಪಾಲಕುಲು ಹಾಲಾಮಂದಿ ಅನೆಸರಿಂಬಿನ ಪಂಥಾ! 2026ಲೋ ಚೆಪ್ಪಬುವುದನಿನ ದೇಶ ಜನ ಗಣನೆ ದಾನಿ ಅಧಾರಂಗ ಚೇಯಾಲ್ಪಿನ ಲೋಕಸಭೆ ನಿಯೋಜಕವರ್ದಾಲ ಪುನರ್ಬಿಜಣನು ಓ ಮುಷ್ಟಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ವಾಯಿದಾ ವೇಯಾಲಂಟೂ ತಮಿಳನಾಡು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಎಂ.ಕೆ. ಸ್ಪಾಲಿನ್ ಕೊತ್ತಾಗಾ ಓ ಪ್ರತಿಸಾಧನ ಚೇಸ್ತುನ್ನಾರು. ಸ್ಪಾಲಿನ್ ಪ್ರತಿಸಾಧನ ಮಂಚಿ ವೆಡುಲನು ವಿಶೇಷಿಸಿ ಕ್ರಮಂಲೋ ಪುನರ್ಬಿಜಣನ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಇವೆದಿವುನ್ ಪಲಾ ಅಂಂಬಾಲನು ಸುನಿಹಿತಂಗಾ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ್ದಂ ಮುಖ್ಯಂ. ಮನ ರಾಜ್ಯಾಂಗಕರಲು ನಿರೀಕ್ಷಿತ ವರ್ಯಾಪರಿಮಿತಿ ದಾಖಿನ್ ಪ್ರಾರ್ಥಿಕರಿಗೆ ಒಂಟಿ ಹಾಕ್ಕು ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದಾರು. ಅಂತೇಗಾಗ ಪ್ರತಿಭಿಕ್ಷು ಒಂಟಿಕು ಒಕ್ಕೆ ವಿಲವ ಅನೇ ಪ್ರಾತಿಪದಿಕನ ಪ್ರಾರಂಭಾನ್ಯಾಸಿ ಜನಾಭಾ ನಿವೃತ್ತಿಕಿ ಅನುಗುಣಂಗಾ ಲೋಕಸಭಾಲೋ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯಂ ಉಂಡಾಲನಿ ರಾಜ್ಯಾಂಗಂ ದ್ವಾರಾ ನಿರ್ದೇಖಿಸಿದ್ದಾರು. ಅಯಿತೆ, ದೇಶಂಲೋ ಜನಾಭಾ ರೇಬುಲೋ ಪ್ರಾಂತಾಲ ವಾರೀಗಾ ತೀವ್ರ ವ್ಯಾತ್ಯಾಸೆಲ ಹೊಟ್ಟುಚೇಸುಕುಂಟಾಯನಿ ಅನಾದು ಈಪೊಂದೆಲ್ದು. ಅಯಿತೆ, 1976ಲೋ ಜನಾಭಾ ಅಧಾರಂಗ ಜರಿಗಿ ಪುನರ್ಬಿಜಣನ ತರ್ವಾತ ಈ ಪ್ರತಿಯು ಪ್ರತಿ ವರ್ದೆಕ್ಕು ಚೆಪ್ಪಬುವುದಿಂ ಉಪ್ಪುವ್ಯಾರ್ಕೀ ನಾಡಿ ಎಮಾರ್ಪೆನ್ನೀ ಪರಿಸ್ಥಿತು ನೆವರ್ಡುಂಲೋ 42ವ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಸವರಣ ತೀಕುಂಬಾಚಿ ಪುನರ್ಬಿಜಣನವು 2000 ಸಂವತ್ಸರಂ ವರಕೂ ಜರಗತ್ತಿಂದ ಸ್ವಂಭಿಂಷಿತಾರು. 2001ಲೋ 84ವ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಸವರಣ ತೆಚ್ಚಿ 2026 ತರ್ವಾತ ಮಾತ್ರಮೇ ಜನಗಣನ ದ್ವಾರಾ ನಿಯೋಜಕವರ್ದಾಲ ಪುನರ್ಬಿಜಣ ಪ್ರತಿಯುನು ಚೆಪ್ಪಿ ಚೆನುಲಾಬಾಂನು ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದಾರು. ಚಿವರಸಾರಿಗಾ 1976ಲೋ ಜರಿಗಿ ಪುನರ್ಬಿಜಣನ ತರ್ವಾತ ದೇಶಂಲೋ ಸಾಮಾಜಿಕಂಗಾ, ಅರ್ಥಿಕಂಗಾ ಅನೇಕ ಪರಿಣಾಮಾಲ ಹೊಟ್ಟುಚೇಸುಕೊನ್ನಾಯಿ

జాతీయ విధానంగా తీసుకొన్న జనాభా నియంత్రణకు అనేక రాష్ట్రాలు, ప్రశ్నికించి దిక్కిణాది రాష్ట్రాలు విశేషంగా కృషి చేశాయి. దాంతోపాటు విర్య, ఆరోగ్యం, ఉపాదానములన్న కీలక రంగాలలో ముందంజ వేసి సామాజిక, ఆర్కిటిచర్చ సాధించాయి. అదే సమయంలో దేశరంగోల్ని పెద్ద రాష్ట్రాలను ఉత్తరప్రవేశ, బిహార్, మధ్యప్రదేశ్ లొంగిచి అభివృద్ధిలో వెనక్కపోయి 'బీమారు' (భోగగ్రస్తమైన) రాష్ట్రాలుగా గుట్టికెక్కాయి. ఈ నేపథ్యాల్ని రాజ్యాంగంలో 282 అధికరణ ప్రకారం ప్రాంతీయ అసమానతల్ని తొలగించాడినికి కేంద్రం తన విచక్షణాదికారాలను ఉపయోగించి 'బీమారు' రాష్ట్రాలకు అధిక నిధులు ఇప్పుడంచీ ఆర్కిటిచర్చ సాధించిన దక్కిణాది రాష్ట్రాలకు అరకార నిధులు విదించడం రిపార్టగా మారింది. ఈ చర్య తైకి రాజ్యాంగబల్దంగా కన్నిస్తున్నప్పటికీ.. ఎన్నో వ్యయప్రయాసాలకోర్చి అభివృద్ధి సాధిస్తున్న రాష్ట్రాలను శిథింపడగంానే భావించాలి. ఈ అన్యాయాన్ని గత రెండుస్వరు రశాభాలుగా దక్కిణాది రాష్ట్రాలు వివిధ వేదికల ద్వారా ఎలగాత్తి చాటుతున్నాయి. దేశ జనాభాలో 18శాతంగా ఉన్న దక్కిణాది రాష్ట్రాలు దేశ స్వల్ప ఉత్సత్తికి దాపు 36శాతం మేర నిధులను సమకూర్చాలంటే, కేంద్రం తిరిగి వాటికి అరకారగా నిధులు అందించడం దక్కిణాది ప్రాంత ప్రజలను బాధిస్తాంది. ఇక, జనాభా నిష్పత్తికి అనుగుణంగా లోకసభలో ప్రాతినిధ్యం ఉండాలన్న రాజ్యాంగ సూత్రం యధాతథగా అమలు చేస్తే దక్కిణాది రాష్ట్రాలకు సహాజంగానే లోకసభలో ప్రాతినిధ్యం తగ్గిపోతుంది. అలగే, ఉత్తరాదిన ఉన్న కొన్ని రాష్ట్రాలకు, మధ్య భారతంలోని మరికొన్ని రాష్ట్రాలకు ప్రాతినిధ్యం పెరుగుతుంది. ఈ అంశాన్నే ఇప్పుడు స్టేల్స్, రేవట్టిరెడ్డి లాంటి వారు ప్రతిష్ఠిస్తున్నారు. సామాజికాభివృద్ధి సాధించడంలో వెనుకలడిన రాష్ట్రాలకు అధిక మొత్తంలో నిధులు అందించడంతో పాటు లోకసభలో హెచ్చు ప్రాతినిధ్యం ఇప్పుడం ఎంతపరకు సమంజసనం అనే ప్రత్యు నేడు జాతీయ స్థాయిలో ప్రతి బజ్కరూ చుర్చిస్తున్నారు. దీనిపైనే ఇప్పుడు దక్కిణాది రాష్ట్రాల ముఖ్యమంత్రులు కేంద్రంతో అమీతుమీ తేలుక్కోవాలనుకొంటున్నారు. ఎం.కె. స్టేల్స్, ఎ. దేవంతిరెడ్డి, సిద్ధారామయ్యలు ఎద్దీయేతర పార్టీల ముఖ్యమంత్రులు కనుక ఈ సమస్యాపై బహిరంగంగా మాట్లాడగలగుతున్నారు. సమస్య సహాతుకంగా పరిష్కారం కావడానికి కలిగినట్టుగా రావాలంటూ దక్కిణాదిలోనే ఆన్ని రాజకీయ పార్టీలను ఆపోన్సిస్తున్నారు. నిజానికి ఇదే సమస్యపు దాచాపు రెండుస్వరు రశాభాల త్రితం అందరికంటే ముందుగా లేవెన్తై జాతీయ స్థాయిలో చర్చకు ఆస్యారం కల్పించింది నేడీ ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి నూరా చంద్రబాబునాయుడే. కాగా, తమిళనాడు ముఖ్యమంత్రి ఎం.కె. స్టేల్స్ ని పిల్లల్ని ఎక్కువగా కనాలంటూ తన రాష్ట్రంలోని నవ దంపతులకు సూచన చేస్తున్నారు. కొత్తగా పెళ్ళయిన వారు ఎక్కువ మంది పిల్లల్ని కంటూపోతే.. 30 ఏళ్ళ తర్వాత తమిళనాడు జనాభా పెరిగి, అప్పుడు జరిగే పునర్దిభజనలో తమ రాష్ట్రానికి లోకసభలో అధిక ప్రాతినిధ్యం లభిస్తున్నది అయిన అలోచనగా కనిపిస్తోంది. తమిళనాడుకు న్యాయం జరగాలన్న ఆరాటులో అయిన కొన్ని వాస్తవాలను విసురిస్తున్నారు. రాటోయే 30 ఏళ్ళల్లో మిగ్గా రాష్ట్రాలతోపాటు ఉత్తర, మధ్య భారతదేశ రాష్ట్రాల్లో అదే దామాపాలో లేదా అంతకుమించి జనాభా పెరగడన్న గ్యారంటీ ఏమి లేదు. దక్కిణాది రాష్ట్రాల కుటుంబ నియంత్రణ పాటింపకపోతే, మిగ్గా రాష్ట్రాలు మాత్రం నియంత్రణ పాటిస్తాయా? అలాంటి ఆలోచన చేయడంలో ఔచిత్యం కనపడదు. పైగా, అధిక సంతూసం వల్ల పేద, మధ్య తరగతి కుటుంబాలు చిత్తికిపోవడం అనుభూలో ఉన్న చేయవస్తాపం. పెరిగే జనాభాకు అనుగుణంగా తగిన విధ్య ఆరోగ్యం, ఉపాదా, వైపుల్యాలు, మాలిక సదుపాయాలు కలొంచాలిన గురుతర భాద్యత ప్రభుత్వాలపే ఉంటుంది. ఒక

“సమస్యను దాటచేయడం, వాయిదా వేయడం ద్వారా అది పరిష్కారం కాబోదు. ఎదుర్కొపడం ద్వారానే దానికి సహాయకమైన మగింపు లభిస్తుంది” అన్నది రాజకీయ నీతిభూతులు చెప్పిన నానుడి. కానీ, మన దేశంలో క్షిప్తమైన సమస్యలను వాయిదా వేస్తూ వాటిని సుక్కిప్పంగా మార్చడం స్థాతంత్రానంతరం దేశాన్ని ఏలిన పొలకులు చాలామంది అనుసరించిన పంథా! 2026లో చేపట్టవలసిన దేశ జన గణన, దాని అధారంగా చేయాల్సిన లోకసభ నియోజకవర్గాల పునర్వ్యాఖయను ఓ ముప్పె వీళ్లపాటు వాయిదా వేయాలంటూ తమిళనాడు మయ్యమంత్రి ఎం.క. స్టోల్నిస్ కొత్తగా ఓ ప్రతిపాదన చేస్తున్నారు. స్టోల్నిస్ ప్రతిపాదనలో మంచి చెడులను విశేషించే క్రమంలో ‘పునర్వ్యాఖయన సమస్యలో’ ఇమిడివున్ పలు అంశాలను నునిశితంగా పరిశీలించడం ముఖ్యం. మన రాజ్యాంగకర్తలు నీరీత వయోపరిమితి దాచిన ప్రతి ఒకరకీ ఓట్లు పాక్క కల్పించారు. అంతేగాక ప్రతిభక్తరి ఓటుకు ఒకే విలువ అనే ప్రాతిపదికన ప్రతి రాష్ట్రానికి జనాభా నిష్పత్తికి అనుగుణంగా లోకసభలో ప్రాతినిధ్యం ఉండాలని రాజ్యంగం ద్వారా నీరీకించారు. అయితే, దేశంలో జనాభా రేటులో ప్రాంతాల వారీగా తీవ్ర వ్యత్యాసాలు చోటుచేసుకుంటాయని అనాడు ఊహించలదు. అయితే, 1976లో జనాభా అధారంగా జరిగిన పునర్వ్యాఖయన తర్వాత ఈ ప్రక్రియ ప్రతి పశేళ్లకు చేపట్టవలసి ఉన్నవ్యక్తి నాటి ఎప్పటినీ పరిస్థితుల నేపథ్యంలో 42వ రాజ్యంగ సపరణ తీసుకొచ్చి పునర్వ్యాఖయన 2000 సంవత్సరం వరకూ జరగకుండా స్థాంభింపజేశారు. 2001లో 84వ రాజ్యంగ సపరణ తెచ్చి 2026 తర్వాత మాత్రమే జనగణన ద్వారా నియోజకవర్గాల పునర్వ్యాఖయన ప్రక్రియను చేపట్టే చెసులుటాను కల్పించారు. చివరసారిగా 1976లో జరిగిన పునర్వ్యాఖయన తర్వాత దేశంలో సామాజికంగా, ఆర్థికంగా అనేక పరిణామాలు చోటుచేసుకొన్నాయి.

ನಲ್ಲಬಂಗಾರಾನಿಕಿ ರಾಜಕೀಯ ರಂಗು!

తెలంగాణలో కొంగు బంగారం సింగరేణి. కానీ నేడు నల్లబంగారాన్ని ఉత్పత్తి చేసే ఈ సింగరేణి సంస్థ భవిష్యత్తుపై సర్వత్రా చర్చ జరుగుతున్నది. నాడు లక్ష్మా 16 వేల మంది కార్బూకులతో కళకళలాడిన ఈ ప్రాంతం నేడు కార్బూకుల సంఖ్య తగ్గించడంతో ప్రాథమం కోల్పోయింది. భవిష్యత్తు తరాలకోసం ఆలోచించకుండా నాటి కాంగ్రెస్, బీఆర్వెన్ ప్రభుత్వాల నిర్వహకుంతో ఈ పరిస్థితి వచ్చింది. 90వ దశకంలో నూతన పారిక్రామిక ఆర్థిక విధానాలు అమలు చేయడం వలన సింగరేణి కంపెనీ సిక్ ఇండస్ట్రీ జాబితాలోకి వెళ్లింది. సింగరేణిని ఆదుకోవాలని నాటి బీజీపీ ప్రధాని అటల్ బిహారీ వాజపేయి రూ. 650కోట్ల మారటోరియం ప్రకటించారు. దీనికి తోడు కార్బూకులు ఉద్యోగులు, అధికారులు, యూనియన్ నాయకులు సింగరేణికి జవసత్తాలు అందించి నష్టోల్లో ఉన్న సంస్థను లాభాల్లోకి తీసుకురావడమే కాకుండా దెండు దశాబ్దాలుగా బొగ్గు ఉత్పత్తి లక్ష్మ్యాలను సాధిస్తున్నారు. కానీ తెలంగాణ ప్రత్యేక రాష్ట్ర ఉద్యమం వచ్చిన తరువాత కోలెబెల్లో ప్రాంతం ఒక రాజకీయ అవకాశంగా మారింది. ఓపెన్ కాస్ట్ మైనింగ్లను వృత్తిరేకించి, అవసరమయితే కర్పు వేసుకుని ఓపెన్ కాస్ట్లలను తగ్గిస్తానని చెప్పిన బీఆర్వెన్ పార్టీ ఏకంగా 17 ఓపెన్ కాస్ట్ గనులను తీసుకు వచ్చింది. ప్రైవేటీకరణను అడ్డుకుంటామని చెప్పిన రాజకీయ పార్టీల హామీలన్నీ పక్కనే ఉన్న గోదారి పాలయ్యాయి. ఇప్పుడు సంస్థలో 30 వేల మందికి పైగా కాంట్రాక్ట్ కార్బూకులున్నారు. ఆనాడు ఒక లక్ష్మా 16వేల మంది ఉన్న పరిస్థితిలో కార్బూకుల సంఖ్య నేడు 39వేలకు పడిపోయింది. ఈ మార్పి 31 నాటికి మరో రెండు వేల మంది పదవీ విరమణ కానున్నారు. ఈ పరిస్థితికి కారణం నువ్వుంటే నువ్వుంటూ బీఆర్వెన్, కాంగ్రెస్ పార్టీలు పరస్పర ఆరోపణలు చేసుకుంటున్నాయి.

కానీ తమ వల్ల సింగరేణికి జరిగిన నష్టంపై నోరెట్రడం లేదు. ఒకవైపు

దేశవ్యాప్తంగా బొగ్గుకు డిమాండ్ పెరిగిపోతున్న దళలో ఉత్సత్తిని పెంచాలిన అవసరం ఉంది. ఉత్సత్తి పెరగాలంటే కొత్త బొగ్గు గనులను దక్కించుకోవాలిన అపశ్యకత ఉంది. సింగరేణి కార్బోక సంఘం ఎన్నికల సమయంలో 10 అండర్‌గ్రోండ్ బొగ్గు గనులకు అప్పబి ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ శ్రీరాంపూర్లో జరిగిన సభలో వెదిక పక్కనే శంకస్థాపన చేశారు. ఇప్పటికే ఆ శిలాఫలకాలు భూప్రంగా ఉన్నాయి. కానీ ఒక్క అండర్‌గ్రోండ్ బొగ్గు గని కూడా ప్రారంభం కాలేదు. అవి గనక ప్రారంభమై ఉంటే సుమారు 30వేల మందికి ఉద్యోగాలు వచ్చేవి. ఇలా ఉండగా అప్పబి యూపీవి%--1, యూపీవి%--2 హాయాంలో జరిగిన బొగ్గు కుంభకోణం వల్ల ప్రత్యక్షంగా లక్ష రూ.80వేల కోట్లు, పరోక్షంగా రూ.10లక్షల కోట్లు మేర నష్టం జరిగనట్లు కాగ్గి రిపోర్ట్ తెలిపింది. సుట్రీంకోర్స్ జోక్యం చేసుకుని అవకతపడకలు జరిగిన బొగ్గు భూకులను రద్దుచేసి పారదర్శక వేలానికి అదేశించింది.ఈ మేరకు అన్ని పక్కాలను సంప్రదించి ప్రధాని నరేంద్ర మౌద్ది కొత్త చట్టాన్ని తీసుకువచ్చారు. 2020జూన్‌లో మౌద్ది తొలిసారి పారదర్శక బొగ్గుగుల కమర్చిల్య వేలాన్ని ప్రారంభించారు. నాటి నుండి 11 విడతలుగా బొగ్గు మంత్రిత్వ శాఖ ఈ వేలాన్ని నిర్వహిస్తున్నది. కానీ సింగరేణి కంపెనీ ఆ బొగ్గు భూకుల వేలంలో రాజకీయ ఒత్తిషుల వల్ల పాల్గొనడం లేదు. బీఅర్వెన్ హాయాంలో నూతన చట్టానికి అనుగుణంగా ఒరిస్సా రాష్ట్రంలోని సైని భూక్కను తీసుకున్నారు. అదేవిధంగా తాడిచర్ల ఒపెన్ కాస్ట్ మైన్స్ ను సింగరేణి, జెన్ కో నుండి తప్పించి బీఅర్వెన్ ప్రభుత్వం పైవేటు సంష్కరు అప్పగించి తెలంగాణలోని బొగ్గు భూకుల వేలంలో పాల్గొనకుండా మా భూకులు మా రాష్ట్రానికి ఇవ్వాలని వితండ రాజకీయాలు చేసింది. కొత్త చట్టానికి పార్లమెంట్‌లో అప్పబి బీఅర్వెన్ ఎంపీలు మధ్యత పలికి చట్టానికి అనుకూలంగా ఓటువేసి అదే చట్ట ప్రకారం బొగ్గు భూకుల వేలంలో పాల్గొనలేదు. ఫలితంగా ఐదేళ్ల కాలం గడిచిపోయింది.

ప్రస్తుతం సింగరికి చెతులో బొగ్గు గనులు తగ్గడంతో కార్బోక్యూలు కూడా తగ్గుతున్నారు. ఈ దశలో ప్రస్తుత కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం సానుకూలంగా స్పందించాలి. తెలంగాణలో బొగ్గు గనుల వేలానికి నిబంధన ప్రకారం దరఖాస్తు చేసుకోమని పలుమార్లు కేంద్ర బొగ్గుగనుల శాఖా మంత్రి కిషన్‌రెడ్డి కోరినా ప్రభుత్వం పట్టించుకోలేదు. మరొకైప్పు కోల్‌బెల్ల్ ప్రాంత బీజేపీ నేతలతో కలిసి పోయింశాఖా సహాయ మంత్రి బండి సంజయ్ కూడా బొగ్గు గనుల శాఖా మంత్రిని కలిసిన సందర్భంలో వేలంలో పాల్గొంపే సిగిల్ టెండర్‌గా తెలంగాణకే కేటాయిస్తామని చెప్పినా కూడా పెండర్ ఫౌరాన్ని తీసుకున్న నాటి బీఆర్‌ఎస్ ప్రభుత్వం అవినీతి, ఓటుబ్యాంకు రాజకీయాల కోసం బిడ్డింగ్‌లో పాల్గొనలేదు.

దీంతో కోల్‌బెల్ల్ ప్రాంత కార్బోక్యూలుకు, సింగరేణి సంప్రదు అన్నాయం జరిగింది. కాంగ్రెస్ ముఖ్యమంత్రి రేవంతెరెడ్డి రాజకీయాలకు అతీతంగా ముందుకు సాగుతున్నామని, భవిష్యత్తులో తెలంగాణ ట్రైలియన్ డాలర్ ఆర్థిక సంపదతో దేశంలో ముందుంటామని చెబుతునే, ధీమ్మల్లో ఇటీవల పత్రికా కాంక్లేవ్‌లో విలేకరులు అడిగిన ప్రశ్నకు ఉచితాల వలన రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి బాలేదనీ, కనీస హోలిక వసతులు కూడా కల్పించలేకపోతున్నామనీ, ఆరు గ్యారంటీల అమలు చేయలేమనీ చెప్పుకొనే చెప్పారు. ఈ స్థితిలో ఆర్థిక వసరులు పెంచుకోవాలిన అవసరాన్ని ముఖ్యమంత్రి గుర్తించాలి. తెలంగాణకు ప్రధాన ఆదాయవనరు అయిన సింగరేణి ప్రభుత్వానికి ఆర్థిక పరిపుష్టిని అందించడంలో అగ్రభాగాన ఉంటుంది. అలాంటి సింగరేణిని కాపాడుతూ కార్బోక్యూలు సంఘ్యము పెంపడం ద్వారా కోల్‌బెల్ల్ ప్రాంతాన్ని కాపాడవచ్చు. సింగరేణి సంప్రదు ద్వారా ప్రభుత్వం బొగ్గు భూకుల వేలంలో పాల్గొని భూకులను దక్కించుకోవాలి. భవిష్యత్తులో కొత్త భూకులలో ఎంప్లాయీమెంట్ కార్యాలయం ద్వారా ఆయా బొగ్గుగనులలో స్థానికులకే ఉద్దేశ్యాలు కల్పించడతోపాటు డిపెండెంట్ ఉద్దేశ్యాలు కల్పించి కార్బోక్యూల కుటుంబాలను అడుకోవాలి. ఇంధన రంగంలో 2047కల్లు స్వతంత్రంగా అభివృద్ధి సాధించాలన్న ప్రధానమంత్రి మోది అకాంక్షల మేరకు ‘బొగ్గు రంగంలో ఆత్మినిఫ్రోర్’తో బాగంగానే బొగ్గు భూకులు వేలం జరుగుతున్నాయి.

